

PŘÍRODOVĚDA

31. října

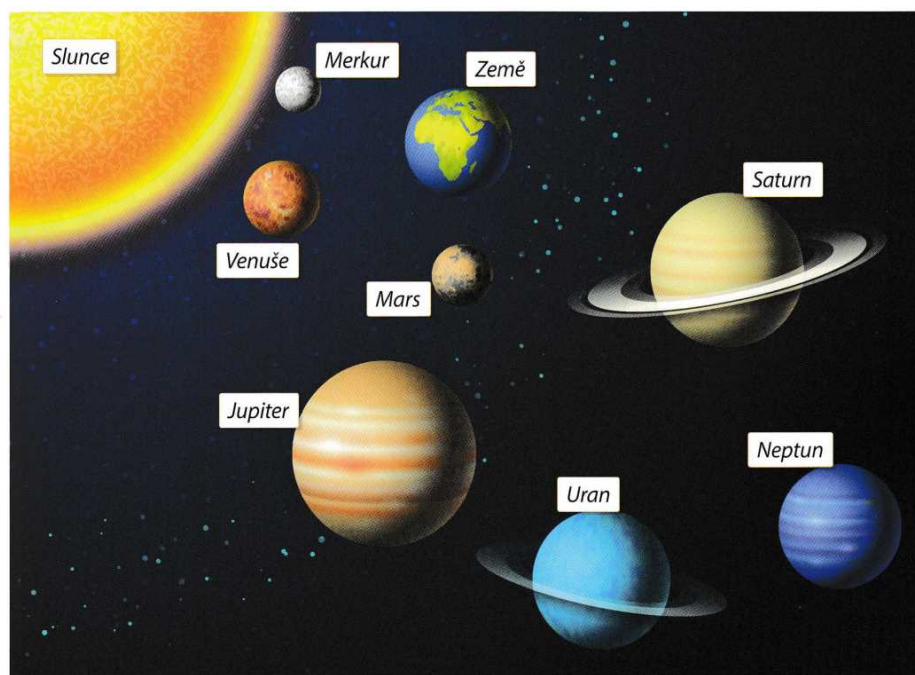

opakování

1. vypiš názvy planet
2. co je středem naší planetární soustavy
3. co je součástí vesmíru

PLANETY A PLANETKY

Kolem hvězdy zvané Slunce obíhají další (daleko menší) objekty zvané **planety** a **planetky**. Některé jsou složeny z plynů, jiné jsou tvořeny kamením a kovy. Kolem některých planet krouží **měsíce**. Kolem Slunce obíhají i **komety**, **meteorická tělesa**, **kosmický plyn** a **hvězdný prach**.

Měsíc

https://www.youtube.com/watch?v=x9MqiQolzJc&ab_channel=EuropeanSpaceAgency

Měsíce planet

Kolem Slunce obíhají planety a okolo většiny planet obíhají jejich **měsíce**. Ve sluneční soustavě mají měsíce všechny planety s výjimkou Merkuru a Venuše.

Měsíc planety Země

Měsíc planety Země je nazván **Měsíc** (s velkým počátečním písmenem). Měsíc je **naše nejbližší kosmické těleso**.

Z dálky se měsíční krajina podobá krajině pozemské. Když se však na Měsíc podíváte pozorněji, rozlišíte na něm tmavá a světlá místa.

Z **Tmavá místa** však nejsou moře, jak je tomu na zeměkouli, protože na povrchu Měsíce není voda. Tmavá místa Měsíce jsou tvořena ztuhlou lávou, která se vylila na povrch po dopadu velkých meteoritů.

Světlá místa jsou tvořena vrstvou prachu, který pokrývá povrch Měsíce. Hvězdářským dalekohledem si můžete prohlížet krátery na povrchu Měsíce. Jsou to kulaté jámy s vystouplými okraji. Vznikly dopadem meteorických těles.

Měsíc

Měsíc obíhá kolem Země

Povrch Měsíce je chladný, nevydává své vlastní světlo. Měsíc je vidět, protože ho osvětluje Slunce. Pokud je na denní obloze společně se Sluncem, je nenápadný. Nejlépe vynikne na temné obloze.

Při obíhání Měsíce kolem Země je pokaždé osvětlena jiná část Měsíce a při pohledu ze Země vypadá Měsíc každý den trochu jinak. Říkáme, že Měsíc mění svoje **fáze**: dorůstá **do úplňku** – **zvětšuje se** a potom couvá **do novu** – **zmenšuje se**.

Měsíc dorůstá, zvětšuje se (ve tvaru písmene D):

D

První čtvrt'

Úplněk

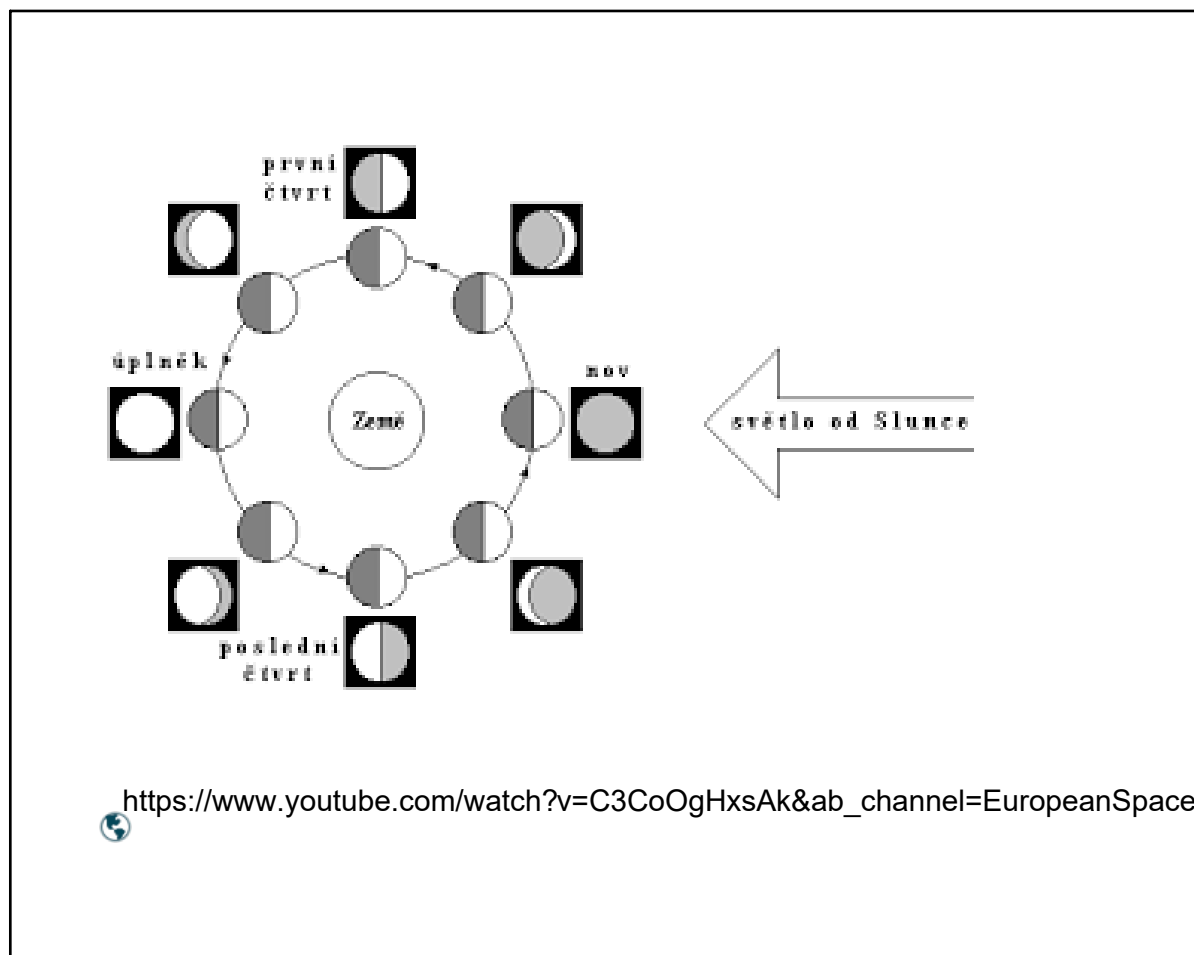
Měsíc couvá, zmenšuje se (ve tvaru písmene C):

C

Poslední čtvrt'

Nov

SLAPOVÉ SÍLY

Země a Měsíc se navzájem přitahují. Měsíc působí na vodní hladinu oceánů a moří. Tomuto působení říkáme **slapové síly**. Jejich důsledkem jsou slapové jevy – **příliv** a **odliv**.

ODLIV – Odliv znamená snížení vodní hladiny moře.

PŘÍLIV – Příliv znamená zvýšení vodní hladiny moře.

Měsíc

satelit Země - obíhá kolem Země

doba - 28 dní

..... tvoje informace

zatmění - obrázek

fáze Měsíce dodám obrázek